

Forslaget, saaledes som det nu er kommet til os. Jeg savner virkelig al Oplysning om, at der er nogen virkelig Fornuist i disse Jernbaneprojecter, det vil sige, at der er nogen rimelig Sandsynlighed for, at det Offer, som det Hele, Samsundet, vil komme til at bringe ved disse Jernbaners Anlæg, ikke er større end den Fordeel, som Samsundet gennem den enkelte Deel af samme, hvori Jernbanerne skulle anlægges, igjen vil komme til at faae af Anlægget. Kan den høitærede Minister oplyse Thinget og mig om, at der er noget virkelig Begrundet i den Forestilling, som han med saa stor Styrke har udtalt, og som han, derom er jeg overbevist, virkelig nærer, nemlig at Staten gennem den enkelte Deel af samme vil vinde mere ved disse Anlæg, end den taber gennem sine Udgifter til Anlægene, da skal jeg være meget beredvillig til at stemme i det Mindste for eet af de Foretagender, som her ere bragte i Forslag. Det forekommer mig, at den politiske Horizont er saaledes, ja, jeg skal ikke nærmere gaae ind paa dette Punkt, men skal nøies med at sige, at der er saamange Bajoketter, der blinke rundt omkring i Europa, at det ikke er aldeles uden Grund, naar man siger, at Barometret snarest staaer paa Storm, og jeg troer da ikke, at det under disse Omstændigheder er rigtigt i nærværende Dieblik at indlade sig paa mere end det, der er absolut nødvendigt for at holde Jernbanevirksomheden igang. Jeg troer, at der, naar blot en af de Baner, som her ere bragte under Forhandling — jeg for mit Bedkommende tænker derved nærmest paa Bendstyssebanen — nu kunde komme til at slutte sig til de nærværende Jernbaneforetagender, ikke vilde være nogen Nødvendighed — jeg har heller ikke hørt den høitærede Minister paavise nogen saadan — for af det Hensyn, som saa stærkt er blevet gjort gjældende i denne Sag, allerede nu at tage en Beslutning om de øvrige Baner. Jeg er ikke engang vis paa, om der i det omtalte Hensyn ligger nogen Nødvendighed for allerede nu at tage Beslutning om noget som helst nyt Foretagende, thi det er dog ikke vist — og det forekommer mig, at den høitærede Minister heller ikke i sin Tid har udtalt sig med fuld saamegen Tryghed i den Retning, som han senere har gjort —, at de

allerede paabegyndte Jernbaner ville blive færdige til næste Foraar. Hvis dette ikke skeer, hvis Jernbanerne ikke blive færdige før til den omcontraherede Tid, nemlig Efteraaret 1869, saa seer jeg ikke, at der kunde være nogen Betænkelse ved at lade Sagen hvile til næste Rigsdag. Derom skal jeg dog ikke nu udtale mig bestemtere. Hvad jeg derimod bestemt vil opfordre den høitærede Indenrigsminister til, det er at skaffe os de fornødne Oplysninger, de Oplysninger, hvorpaa han har støttet sin Overbeviisning, og som ville sætte ogsaa os istand til at komme til en Overbeviisning.

Madvig: Jeg har haft nogen Betænkelse ved at tage Ordet i en Sag, der som denne angaaer reent materielle og finansielle Spørgsmaal; men jeg maa tilstaae, at jeg idag har hørt saadanne Betragtninger blive fremfattede, at de idetmindste ikke have været egnede til at betage mig Modet til ogsaa at tage Ordet. — Jeg skal begynde med den Bemærkning, at den høitærede Indenrigsminister iforgaars sagde, at han havde den stærkeste Overbeviisning om Rigtigheden af, hvad der nu forelaa som Forslag fra det andet Thing, og at han med den fuldeste Overbeviisning sluttede sig dertil i alle Punkter. Det maa dog imidlertid være klart, at denne Overbeviisning for nogen Tid siden ikke har været tilstede i saa høi en Grad hos den høitærede Minister, men først er bleven bragt tilstede under Forhandlingerne om Lovforslaget i Folkethinget, hvor det jo har faaet en overordentlig væsentlig Udsidelse, uden at jeg just kan sige, at der under Forhandlingerne i Folkethinget er fremkommet saadanne Oplysninger, der idetmindste for de stete Tillægs Bedkommende synes stillede til at frembringe saa fast en Overbeviisning som den, den høitærede Minister fra først af havde om Rigtigheden af at afslutte den østlige Hovedbane i Sylland ved at føre den op til Frederikshavn. Jeg har hørt antyde, at Planen om et Havneanlæg ved Esbjerg skulde i sig bære Tanken om den vestjydskt Bane og gjorde denne Tanke saa klar og sikker, at man ligesaa trostigt kunde optage den som Tanken om den østjydskt Banes Fortsættelse mod Nord. Det forekommer mig at være